

Krížová cesta o vode (H2O) a odvahe (O2H)

Krížová cesta na Národnom stretnutí mládeže P18 v Prešove (27. 7. 2018)



NÁRODNÉ STRETNUTIE MLÁDEŽE



ÚVOD

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen. Pokoj s vami. I s duchom твоjim.

Milí bratia a sestry, milí mladí priatelia, už v detstve sme dokázali nabrat' odvahu a ponoriť sa do vody. Dokonca sme súperili, kto dlhšie vydrží pod vodou.

V tejto chvíli stojíme pred tajomstvom utrpenia nášho najlepšieho priateľa, Ježiša a chceme sa do tohto tajomstva hlboko ponoriť ako do vody.

Ponoriť sa do utrpenia si vyžaduje ticho, sústredenosť i odvahu.

Zjednot'me sa ako jedna rodina a modlime sa. Pane, náš priateľ, naša cesta životom je aj Tvojou cestou kríža. V Tvojich krokoch a Tvojich zastaveniach rozpoznávame naše okamihy života.

Pomáhaj nám, aby sa naša cesta stále viac podobala tej tvojej a aby sme nestrácali odvahu kráčať za Tebou.

Zastavenie 1: Ježiš je odsúdený

Téma: búrlivé more

Čítanie z Písma: V knihe proroka Jonáša počúvame: „I chytili Jonáša a hodili ho do mora, načo more prestalo zúriť.“ (Jon 1,15)

Zamyslenie: Ježišovi protivníci sú ako zúrivé more. Nepriateľstvo voči nevinnému Ježišovi v tejto chvíli vrcholí. Ježiš je odsúdený, hodený do zúrivého mora ako prorok Jonáš. Veď je lepšie, keď zomrie jeden za všetkých... (Jn 11,50) Ježiš videl paralelu medzi sebou a prorokom Jonášom, keď tvrdohlavému pokoleniu vravel, že nedostane iné znamenie, iba znamenie proroka Jonáša (Lk 11,29). On, hoci poslušný až na smrť, vo chvíli odsúdenia sa ocitá v pozícii Jonáša „hodeného cez palubu“.

Pane, náš najlepší Priateľ, dobre poznáme tento pocit – byť topiaci sa v zúrivom mori. Chceli by sme žiť Tvoj ideál v konkrétnom živote: v priateľstvách, v láske, v čestnosti, poctivosti... Často ale príde irónia, pokušenie, odsúdenie... Hodia nás „cez palubu“, odsúdia nás. Pomôž nám, aby sme sa nebáli. Veď aj búrlivé more má svoj breh, kde nás čaká Tvoja záchranná ruka.

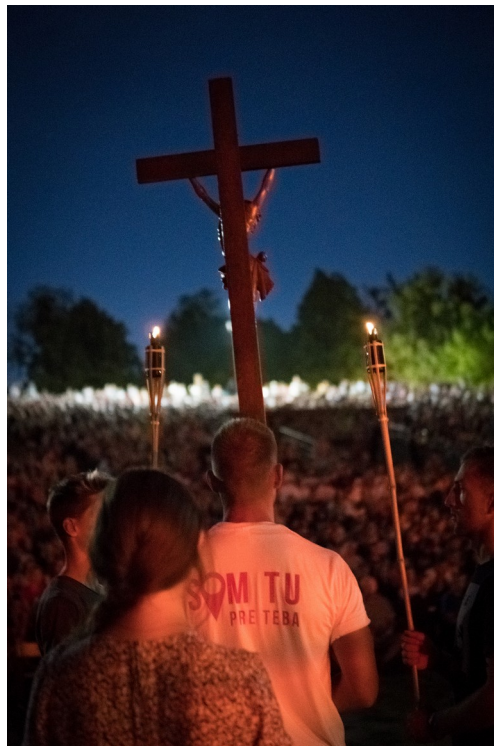
Zastavenie 2: Ježiš berie kríž

Téma: kráčanie po vode

Čítanie z Písma: Evanjelista Ján zaznamenáva: „Dul silný vietor a more bolo rozbúrené, keď videli Ježiša kráčať po mori.“ (Jn 6,18-19)

Zamyslenie: Ježiš bol odsúdený a berie kríž na svoje plecia. Odsúdili ho, hodili do rozzúreného mora, ale zabudli, že Ježiš môže kráčať po mori. Berie kríž na seba a kráča ponad rozbúrenú hladinu číhajúcich pohľadov a postojov. Niet takej vody, ponad ktorú by Ježiš neprešiel. Niet takého kríža, ktorý by nevzal na plecia.

Pane, náš dobrý priateľ, vo svojom živote sme akoby zaplavení morom. Ponúka sa nám more možností, ako si naplniť svoje srdce. Ale koľko z týchto možností nám skutočne naplní srdce? A koľko z týchto možností naše srdce iba lacno nasýti? Pomáhaj nám, aby sme sa nedali zaplaviť týmto morom, ale vzali svoj kríž. Chceme spolu s apoštolom Petrom hovoriť: „Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode!“ (Mt 14,28)



Zastavenie 3: Ježiš prvý raz padá pod krížom

Téma: vodopád

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí: „Hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov, všetky tvoje krútnavy a prívaly prešli ponad mňa. Vo dne mi svoju milosť udeľuje Pán, v noci mu zasa ja spievam...“ (Ž 42,8-9)

Zamyslenie: Ježiš je mocný, je Boží Syn, ale je nám podobný vo všetkom, okrem hriechu. Padá pod krížom. Prežíva skúsenosť vodopádov, o ktorej píše žalmista. Je to skúsenosť hlbiny, krútnavy, prívalov. Je to ale zároveň skúsenosť blízkosti dobrotivého Boha, ktorý neopúšťa. Je to skúsenosť milosti, skúsenosť spevu za noci.

Pane, náš blízky Priateľ, aj túto skúsenosť poznáme. Už sme sa naučili ako tak chodiť po vode – s vierou a s Tvojou pomocou. A zrazu je tu pred nami vodopád... Naša neočakávaná slabosť, náš pád, hlbina, krútnava. Je to na naše zahanbenie. Ale aj na naše povzbudenie! Je to skúsenosť blízkosti dobrotivého Otca, ktorý neopúšťa. Daj, aby sme boli silní. Nech máme odvahu a nestrácame dôveru, keď padáme. Daj nám svoju milosť, aby sme boli hlbokí. Veď hlbina hlbine sa ozýva na hukot vodopádov...

Zastavenie 4: Ježiš sa stretá so svojou Matkou

Téma: prameň

Čítanie z Písma: Evanjelista Lukáš zaznamenáva slová anjela Gabriela k Panne Márii pri zvestovaní: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.“ (Lk 1,30)

Zamyslenie: Ježiš sa na ceste utrpenia stretá s Máriou, svojou matkou. Ich utrpenie je vzájomné ako aj ich povzbudenie je vzájomné. Nevieme, čo bolo obsahom tohto krátkeho stretnutia. Kto koho viac povzbudzoval? Tušíme, že v Ježišovom pohľade bolo možné vyčítať slová, ktoré vyslovil anjel Gabriel Márii: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.“ (Lk 1,30) Je to návrat k počiatku, kedy sa začal nový príbeh spásy pri Zvestovaní. Je to návrat k prameňu.

Pane, náš verný Priateľ, chceme sa vrátiť k počiatku, k prameňu, najmä keď sme v ťažkostiach a skúškach života i v krízach povolania. Vieme, že tým prvoradým prameňom je náš krst. Vtedy sme boli zachránení Tvojou milosťou. Je to nezmazateľný znak, ktorý nám dáva odvahu. Veď nič nás neodlúči od Tvojej lásky (Rim 8,35). Pomôž nám, aby sme sa nebáli, lebo ako Tvoja Matka Mária, našli sme milosť u Boha.



Zastavenie 5: Šimon pomáha Ježišovi

Téma: pohár vody

Čítanie z Písma: Evanjelista Marek zapísal Ježišove slová: „Kto by vám dal piť čo len za pohár vody preto, že ste Kristovi, veru, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu.“ (Mk 9,41)

Zamyslenie: Aké je to jednoduché – pomáhať si. A predsa to nie je také jednoduché. Koľko dôvodov, motivácií alebo aj vypočítavosti za tým môže stáť. Šimona Cyrénskeho prinútili, aby Ježišovi niesol kríž. Keď ide o zvláštne motivácie, je to ešte ťažšie pre toho, kto pomoc prijíma, než pre toho, kto ju ponúka. Nejde o veľkosť pomoci. Stačí dobrý úmysel. Stačí aj pohár vody. Len nech je to preto, že niekto patrí Kristovi.

Pane, náš najlepší priateľ, možno by ti bolo ľahšie, keby si dostal ten pohár vody, o ktorom si predtým hovoril, ako nútenú pomoc. Daj nám pochopiť, že stačí málo, len nech je to z úprimnej lásky. Pomôž nám, aby sme boli úprimní, keď pomáhame. Veď podať pohár vody z lásky k Tebe je odvážnejší ako pri nejakej zábave podať mnoho pohárikov samému sebe.

Zastavenie 6: Veronika a Ježišova tvár

Téma: voda v dlani

Čítanie z Písma: V knihe Sudcov počúvame o tom, ako mal Gedeon vybrať mužov do boja: „Tu povedal Pán Gedeonovi: S mužmi, ktorí lízali vodu z ruky ústami, vás chcem vyslobodiť. Ostatní, ktorí si k vode kľakli, nech sa vrátia do svojho domova.“ (Porov: Sdc 7,7)

Zamyslenie: Občerstviť sa vodou z dlane... Lízať vodu z ruky ústami bolo v príbehu o Gedeonovi prejavom slabosti. Napriek tomu si Boh vybral práve takých, aby bojovali s nepriateľom. Podľa tradície vieme, že Veronika podala Ježišovi šatku. Ježiš prijíma občerstvenie z Veronikinej dlane. Je to gesto jednoduché až banálne. No to, čo sa zdá najslabšie, zachraňuje svet. Dlaň Veroniky sa stáva dlaňou Ježišovou. Občerstvuje, pomáha, vyslobodzuje...

Pane, náš najbližší priateľ, niekedy sa cítime veľmi slabí a menejcenní. Ale sila sa prejavuje v slabosti (2Kor 12,9). Dávaj nám odvahu, aby naše dlane boli nástrojom občerstvenia, aby sa stali Tvojimi dlaňami, ktoré oslobodujú tento svet.



Zastavenie 7: Ježiš druhý raz padá pod krížom

Téma: rosa

Čítanie z Písma: Mojžiš vo svojej piesni, ktorú zložil krátko pred svojou smrťou, spieva: „Počujte nebesia, budem hovoriť, zem nech načúva slovám mojich úst! Nech prší ako dážď moje učenie, nech moje slovo padá ako rosa...“ (Dt 32,2)

Zamyslenie: Mojžiš túži, aby zem načúvala jeho slovám, aby jeho slovo padlo na zem ako rosa. A tu vidíme, ako Ježiš, večné Slovo, ktoré bolo od počiatku u Boha, padá na zem. Zem nech načúva tomuto pádu, nech toto slovo, ktorým je Boh, padá na zem ako rosa. Pád môže byť trpkou skúsenosťou, ale môže byť aj ohlasovaním radostnej zvesti o oslobodení, ktorej načúva celá zem.

Pane, nám podobný priateľ, veľmi často padáme a tieto pády nás deprimujú, odoberajú nám chuť i entuziazmus. Daj nám odvahu, aby sme každý pád vedeli s Tvojou pomocou premieňať na skúsenosť ohlasovania Tvojho oslobodenia. Nech sa naše pády stávajú slovom o Tebe, ktoré padá ako rosa.

Zastavenie 8: Ježiš a plačúce ženy

Téma: slza

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí: „Už ma vyčerpalo vzlykanie, lôžko mi noc čo noc vlhne od plaču, slzami máčam svoju posteľ.“ (Ž 6,7)

Zamyslenie: Koľko slz človek vyroní počas svojho života? Asi nie je ani tak dôležité, koľko plačeme, ale prečo plačeme. „Žena, prečo plačeš?“ pýta sa Ježiš Márie Magdalény (Jn 20,15). A zasa plačúcim ženám pri krížovej ceste Ježiš dáva priamu výčitku: „Neplačte nado mnou, ale sami nad sebou...! (Lk 23,28)

Pane, náš spolutrpiaci priateľ, uvedomujeme si, že každá slza je darom. Daruj nám odvahu, aby sme vedeli roniť slzy nielen pre pozemské a pomínutelné veci, nielen pre svoje slabosti a nedokonalosti, ale aby sme vedeli vzlykať pre skutočné hodnoty, aby sme túžili zmáčať svojimi slzami tvoju tvár.



Zastavenie 9: Ježiš tretí raz padá pod krížom

Téma: vlny

Čítanie z Písma: Evanjelista Marek zaznamenáva udalosť búrky na mori: „Tu sa strhla veľká víchrica a vlny sa valili na loď, takže sa loď už naplňala.“ (Mk 4,37)

Zamyslenie: Prišla ďalšia „veľká vlna“ a Ježiš znova padá pod krížom. Spolu s ním akoby my všetci, spoločenstvo jeho loďky – Cirkvi, máme pocit, že sa potápame a túžime mu povedať: „Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?“ (Mk 4,38)

Pane, náš spoľahlivý priateľ, tvoj tretí pád nám pripomína náš strach i obavu, keď je niečo nad naše sily. Nauč nás odvahe prameniacej z tvojho priateľstva, že keď si s nami, nič nás nepremôže. Daj nám odvahu i vieru, že ty si ten, ktorého i vietor i more poslúchajú (Mk 4,41).

Zastavenie 10: Ježiš je vyzlečený

Téma: kúpeľ

Čítanie z Písma: Apoštol Pavol píše biskupovi Títovi: „Keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia...“ (Tit 3,4-5)

Zamyslenie: Ježiš je pred ukrižovaním zbavený šiat. Pripravuje sa na okamih, ktorý pre nás všetkých znamená nový krst, nové stvorenie, kúpeľ znovuzrodenia.

Pane, náš blízky priateľ, teba vyzliekli, aby si sám prešiel bránou smrti a tak nám pripravil tento kúpeľ znovuzrodenia. Vyzbroj nás odvahou, aby sme svoje šaty neodhadzovali pre hriechne náklonnosti, ale aby sme svoje telo vedeli darovať v láske, ktorou ty miluješ Cirkev, aby si ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby bola svätá a nepoškvrnená (Ef 5,25-27).

Zastavenie 11: Ježiša pribíjajú na kríž

Téma: dažď

Čítanie z Písma: Žalmista hovorí o Bohu: „Takto sa staráš o zem: zvlažuješ jej brázdy a vyrovnávaš hrudy, skypruješ ju dažďami...“ (Ž 65,10-11)

Zamyslenie: Klince prenikajú Ježišove ruky. Prenikajú jeho dlane. Je to bolesť, ktorá prináša ovocie vykúpenia. Je to ako dažď, ktorý preniká zem. Je to ako kvapka dažďa, ktorá padá na dľaň. Skypruje ju, aby priniesla ovocie.

Pane, náš odovzdaný priateľ, nechal si sa prenknúť klincami akoby kvapkami dažďa, ktoré skyprili tvoje dlane. Obdaruj nás odvahou, aby sme uverili, že každá kvapka utrpenia, ktorá preniká naše dlane, zvlažuje brázdy a vyrovnáva hrudy nášho života. Obdaruj nás odvahou, aby sme neutekali pred klincami, ale vedeli otvoriť náruč pre bolesť, ktorá je dažďom požehnania.

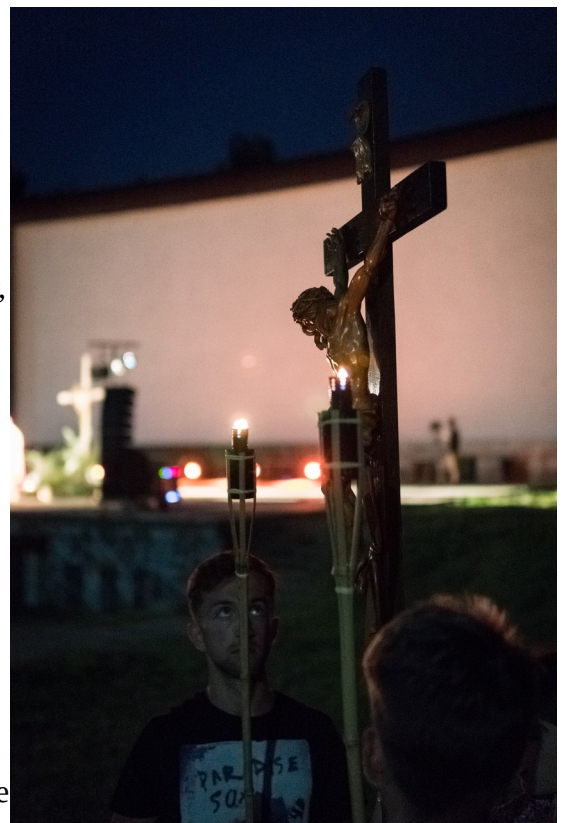
Zastavenie 12: Ježiš zomiera na kríži

Téma: potopa

Čítanie z Písma: V starozákonnom príbehu o potope Boh hovorí: „Áno, uzavriem s vami zmluvu, že už nikdy nezahynie všetko živé vo vodách potopy a že už nikdy nebude potopa, ktorá by spustošila zem.“ (Gn 9,11)

Zamyslenie: Ježišova smrť na kríži je akoby fatálny koniec jeho príbehu, všetko je potopené... Ale práve vtedy, keď sa zdá, že všetko zaplavila voda, práve vtedy sa rodí naša spása. Už nikdy nezahynie všetko živé... (Gn 9,11). Nechcem smrť hriešnika, ale aby sa obrátil a žil... (Ez 18,32) V momente zdanlivej totálnej prehry Boh je verný svojmu sľubu.

Pane, náš spoľahlivý priateľ, tak často sa nám zdá, že všetkému je koniec. Akoby naše okamihy života zaliala potopa. Je to potopa osobná i potopa sveta. Ty si na kríži ukázal, že Boh neopúšťa svojich verných. Daj nám odvalu, aby sme práve v takých chvíľach dokázali rozpoznať dúhu – znak Božej vernosti. Aby sme uverili, že ani veľké vody lásku neuhasia (Pies 8,7).



Zastavenie 13: Ježiša skladajú z kríža)

Téma: rieka

Čítanie z Písma: Evanjelista Ján uvádza Ježišovu reč: „Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody.“ (Jn 7,37-38)

Zamyslenie: Ježiš opúšťa kríž. Ale tento kríž už navždy bude spečatený jeho láskou. Je to kríž vyzdvihnutý od zeme, ktorý všetkých priťahuje (Jn 12,32). Na pohľad mŕtvy Ježiš opúšťa kríž

je však prúdom živej vody. Telo, ktoré odchádza a bude vzkriesené, ukazuje na riekku života, prameniaku z križa.

Pane, náš múdry priateľ, často si náš život skomplikujeme a stávame sa mŕtvi v hriechu. Túžime však po živote, túžime po radosti, túžime po čistote. Daj nám odvahu uveriť tvojmu anjelovi, ktorý nám ukáže riekku života, čistú ako krištál, vytekajúcu od tvojho trónu, ktorým je tvoj križ (Zjv 22,1).

Zastavenie 14: Ježiša pochovávajú

Téma: studňa

Čítanie z Písma: Prorok Izaiáš povzbudzuje vyvolený národ: „Budete čerpať vodu s radosťou, z prameňov spásy.“ (Iz 12,3)

Zamyslenie: Zem, ktorá sa stala púšťou, pretože ukrižovala Spasiteľa, teraz do svojich útrob prijíma jeho telo. Ale Ježišov hrob sa stáva studňou v púšti. Stáva sa znakom vzkriesenia, prameňom spásy.

Pane, náš víťazný priateľ, náš život je niekedy akoby túlaním sa po púšti tejto zeme. Ďakujeme ti za tvoju smrť i tvoje vzkriesenie. Tvoj prázdny hrob je studňou v púšti. Daj nám uveriť, že hoci sa náš život podobá na púšť, predsa je krásny, lebo skrýva Tvoj prázdny hrob, skrýva studňu. Chceme z nej čerpať s radosťou, z tohto prameňa spásy.

ZÁVER

Milí mladí priatelia, práve sme sa vynorili z vody. Spolu sme prežili čas ponorenia do Ježišovho utrpenia a teraz sa vynárame posilnení, uistení, že nie sme sami, povzbudení odvážni a vďační.

Znova a znova sme pochopili, že sa nemusíme báť napiť sa z kalicha utrpenia. S odvahou môžeme vykročiť v ústrety ďalším zastaveniam našej cesty života, v ústrety prameňu pravej živej vody.



Autor zamyslení: Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup

Námet: Pavol Danko

Záznam je možné nájsť v archíve TV LUX (<https://www.tvlux.sk/archiv/play/15627>)